

Województwo
Ansonia, C.

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

Рѣкъ VII. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 5-го Сѣчня 1899 Число 1.

Календарь.
1. Ч. Налечаріе Р.ж. Евгени
2. П. РОЖДСТВО ХРИСТОБЕ
3. С. СОБОРЪ ПР. ВОГОР. Іоанфа
4. П. ПО РОЖД. СТЕФАНА
5. П. 20 луч. въ Нисагоду
6. П. 14 тис дѣтей убит. въ Виф.
7. С. Ассисн. Зотика

Звѣстѣ
Христосъ рождасть ся! — Справа руско-американск. — Якъ заробляе ся мліоны? — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Канады. — Пѣванки. — Де-що цѣлаго. — Свѣдѣніе. — Заплата за „Свободу“. — Вѣдѣніе. — Муніцип. смерть. — Святій мѣсяць. — Оголошеня.

УВАГА.
Хотячи приступити до „Союза“ най посылать вступне и мѣсячне до касіера:
Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
S N A M O K I N, P A.
И увѣдомлять секретаря по адресу:
Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Христосъ рождасть ся!
Зъ убогой вѣфлемею розносить ся нынѣ радѣсна новина для цѣлого свѣта. Родитъ ся нашъ водкушитель, котрый своєю наукою мас розвѣсти темноту поганьства, а на его розвѣдьяхъ сотворити новыи свѣтъ волѣ, братерства и любви.
Вже не оденъ разъ нитали мы той великій день народинь Христовыхъ, а однакъ те свято, колько-жь оно мае для насъ чару, колько принады...
Зъ усьхъ грудей руского народа, що находить ся по

всѣхъ усюдахъ великой Украины-Руси понесеть въ той день похвальна цѣсна новонародженому, благодаючи въ него красном для себе долѣ. А си намъ такъ треба тон красном долѣ... але она сама не прійде, бо той новонародженый Христосъ вонъ помагае лишь тымъ, що працюють, що старають ся мати ту красну долю. Вонъ такимъ вливае надѣю и вытрвалость що воскресеніе заступитъ, лишь бы хотѣти и старатсь о те.
Мы вѣримо въ воскресеніе руского народа и маемо ту певну надѣю, що сеся цѣсна, що несеть теперъ зъ придавленыхъ нашихъ грудей на нашой не своѣй земли, понесеть кольсь похвальнымъ имномъ вольной Руси, де не буде чужого пана, котрый бы насъ давивъ, а будеть браты вольныи и ровныи. Въ имя тон пѣсни здоровмо всѣхъ Русиновъ шпро-сердечнымъ привѣтомъ Христосъ рождаеть ся.

Справы руско-американскы.
(Політика латиньскыи епископѣ и наша водносина до нихъ. — Фатеръ Ликсъ зъ Юнкерсъ головнымъ референтомъ гр. кат. церкви.)

Найновѣйше розпоряджене папы, щобъ церковь американску зробити церковю народною американскою, въ котрой панавать бы лишь языкъ англійскій, розпорядженя папскыи що до обрядѣвъ, на подставѣ котрыхъ вольно чловѣковъ гр. кат. обряду приняты обрядъ латиньскій и его придержовати ся навѣтъ тогды, коли вонъ поверне въ старый край, на свою стару батьковщину, де его всѣ родимцѣ сунуть гр. кат. обрядъ, починае водѣвати ся систематично на нашой шкѣ-

рѣшени, мы стоимо подѣ юрисдикцію Митрополиты львовского, а нашъ водносина до латиньскыи епископѣ суть лишь чисто етикетальной натуры.
Передъ рокомъ именовали епископы латиньскыи фатера Ликса зъ Уонкѣтс, N. Y. головнымъ референтомъ справъ гр. кат. церкви. Кождый священникъ гр. кат. обряду, хотячи обьяти руску парохію въ Нью Йоркѣ стейтъ муситъ засылать до него свои „паперы“ и вонъ переглянувши и одобривши ихъ, пише реляцію до діедезального епископа, котрый на подставѣ той реляціи удѣляе дотичному священникови юрисдикцію. Пытаю ся, якъ може переглянути и одобрити чловѣкъ свѣдоцтва писаныи по руски, коли-жь вонъ по руски не вмѣе и руской мовы не розумѣе? Звычайно помагае ему священникъ той рускый въ Юнкерсъ. Если-бъ однакъ священникъ вѣтъ рускый въ Юнкерсъ бувъ въ добромъ гуморѣ и схотѣвъ собѣ здорово закнптити зъ латиньскою ерархію, то мѣгъ бы першого-лѣшого ренего осадити на парохію, поручаючи ему выслати до головного референта свои дикѣвскыи свѣдоцтва.

Чи-жь се не аномалія? Чи-жь се не ганьба для насъ? Чи-жь помѣжь нашимъ священникамъ не знайшовъ бы ся священникъ способный на сей нѣбы урядѣ?
Мы повинны себе оборонити всѣми силами водѣ такихъ аномалій. Священники повинны тямити, що ихъ може зосупендовати, лишь ихъ епископъ, а не чужий, а народъ повиненъ розумѣти вагу хвѣлѣ и всѣ якъ оденъ мужъ стати по сторонѣ своихъ родныхъ священниковъ.

Поки справа гр. кат. церкви въ Америцѣ не буде по-

Якъ заробляе ся мліоны?
Розказують собѣ люде, що теперъ не такъ скоро заробити можъ мліоны якъ се колѣсь бувало. Тымъ часомъ передъ нашимъ очима ведеть ся справа, котра може принести мліоны для ея творцѣвъ.
Вжѣ водѣ колькохъ лѣтъ дебатують въ конгресѣ Сполученыхъ Державъ надѣ проектомъ выбудованя канала черезъ землю малой републики Nisаgага. Водѣ колькохъ вже лѣтъ знали сенаторы и конгресмены, що правительство буде мусѣло взяти ся до будовы того каналу. Маючи таку певность въ митѣ завязалась компанія, котра постаралась о дозволѣ будовы каналу у правительства въ Nisаgага. Заразъ закуплено колько машинъ, выкопано трохи землѣ, побудовано желѣзничій пляхъ на просторонѣ 11 миль и проголошено, що каналъ вже будуеться.
Теперь конгресъ приступае на правду до обговореня справы будовы каналу, але сейчасъ зъявляють ся представителѣ згаданой компаніи, котры хотять воддати правительству свое предпріемство за водповѣдне вынадгороджене.

Знайшовъ ся навѣтъ сенаторъ, именованъ Морганъ, котрый поставивъ въ сенатѣ внесенне, щобъ выплачено компаніи за ея предпріемство 5 мліоновъ долларѣвъ. Въ той способѣ, старій, заржавѣлѣй машинъ, колько миль зарослон желѣзной дорогою, и колька акрѣвъ выкопаной землѣ, принесено той группѣ капиталістѣвъ 5 млі. долларѣвъ. Она на те все выдали ледви колькасотъ тысячъ долларѣвъ, а чистого зыску будуть мата близько 4 млі. долларѣвъ. Такъ доходить ся до мліоновъ въ капиталістичномъ устрою.

СРЕДАТОРЪ.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

NEW YORK, N.Y. Decem. 26, 1898.

Колька слѣвъ о рускыхъ эмигрантахъ та польскыхъ эмигрантахъ.
Справа будовы руско-народного дома въ New York-у, котрымъ недавно такъ живо „Союзъ“ и „Соединеніе“ занимались, днесъ есть майже мертвою. Наслѣдки были лишь такі: що за грошѣ, зложенъ на эмиграційный домъ, давный просвѣтитель купивъ собѣ паршиву бороду тай пошвысь ся въ „святыхъ“ поборниковъ спиритусу, а домъ эмиграційный стоить въ Нью Йорку на воздухѣ.
Домъ эмиграційный побудованый „Соединеніемъ“ стоить на лѣшихъ подвалахъ, бо при нѣмъ есть и „рускій банкъ“, въ котромъ головной урядникъ „Соединенія“ складають фальшований „чеки“, а въ домѣ эмиграційномъ взявъ на себе администрацію инецъ та провадитъ свое ремесло зѣ старымъ черевикамъ, надѣвшись, що буде мати добрый бизнесъ зъ эмигрантовъ, — но здае ся, що бѣдчачко не дочекаеь лѣшого бизнесу, бо мильный редакторъ муситъ теперъ хорувати, бо сподѣ ся якоиь судовою справы. Перекинувъ ся хирлявымъ, бо такъ ему треба, а бѣдній рускый эмигрантъ якъ гинуть такъ гинуть въ жидѣвскихъ и польскыхъ рукахъ...
Нѣкого се необходимо, що тамъ Василъ або Мариско вернулы назадъ до краю, або що Ганця або Феся поѣхали до Америки и въ Нью Йорку гдесъ пропали, нѣкто больше о нихъ не чувъ, — пропали, тай нема.

Насъ то мало обходитъ, что братъ або сестра чи знакомыи въ „каси-гардѣ“ водѣ

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

NEW YORK, N.Y. Decem. 26, 1898.

плачу и голоду говорити не могутъ, бо вже колька дѣвъ тамъ сидять, чекаючи що хто прійде и возьме ихъ. Насъ се мало обходитъ, абы только самымъ добре було, а другій най тамъ зъ голоду або зъ жалю гинуть... — Такъ не оденъ думае, бо вже позабувъ за тѣ довгі дни и ночи коли его зъ „каси-гарды“ не хотѣли выслати на американску землю.
Колька дней тому назадъ, зайшовъ я до „каси-гарды“ подивитись чи нема кого зъ краю. Тамъ знайшовъ я двоухъ хлопцѣвъ и двоє дѣвчатъ, що вже 4—5 дней тамъ сидѣли о голодѣ. Зобачывши нещастныхъ, слезы въ моихъ очяхъ стали, бо нещасный водѣ плачу и страху, що назадъ ихъ вернуть, голворити вже не могли, бо за цѣлыи часъ якъ говорили, лишь неустанно плакали.
Хлопцѣвъ удалосъ менѣ выпроводити, а дѣвчата зѣстали „Неможу кому небудь дѣвчата пустити, коли его не знаю, що за оденъ. Дѣвчата зѣстануть тутъ ажъ прійдутъ по нихъ ихъ кривнѣ.“
Неразъ бувае, що такіи дѣвчата тримають тамъ довшій часъ, а коли нѣкто за ними не доведѣе ся, дають ихъ до польского эмиграційного дому на Morris str. Тамъ польскый „siostry“ друтѣ остатній центъ, принесенный зъ краю, а водтакъ дають за оплатоу жидамъ на службу. Знаю дѣвчата, що за кашельохъ вартости 35 цнт. и спѣдницю 30—40 цнт. заплатили „siostram“ 5 долларѣвъ, а часамп и больше, водтакъ „siostry“ наговоривши имъ, чтобы тамъ до „sw. spowiedzi“ ходили, на „sw. koscioł“ платили, до рускихъ щобъ непризнава-

(Продовжене на другій сторонѣ).

МУЖИЦКА СМЕРТЬ.

Оповѣдане зъ вокутского житя.

(Конецъ.)
VII.
Незабавкомъ послѣ того водѣдавъ Петро слабого Гриця. Не було нѣкого дома, бо Гриця водавса дѣсь пражу въ село, зъ нею пошла и Ерина. Василина робила на ланѣ, а Николка, якъ звычайно, гуляе ся зъ дѣтьми на улицѣ.
Гриць дуже завѣвъ ся на Петрѣ. Петро не знавъ ему нѣчога сказати про лѣцитацію.
— Я написавъ до газеты, Михайло тай Ахтемиій тай Иванъ проказували, а я написавъ. Варвара переказувала, абы я прійшовъ. Тай невя казалл.
Отъ и все, що дознавъ ся Гриць водѣ Петра. А надто Петро наче боявъ ся: Гриць бувъ такой страшный. Петро дививъ ся больше на образъ, якъ на слабого. На томъ образѣ бувъ змалюваный на склѣ св. о. Николай изъ зачудуванымъ очима. Але Гриць мавъ прихильность до Петра и водѣ тодѣ, якъ Иванъ розповѣла ему за допись. Вонъ вшививъ ся на Петра слъзовымъ очима тай прошепталъ:
— Нема... нема вже менѣ выходу. Ой нема. Я чловѣкъ старый: уже водживъ свое. Часъ у яму.
Оглянувъ ся боязко по хатѣ, наче бы зрадивъ якусь велику тайну тай боявъ ся, чи хто не подѣлухе его. Та въ хатѣ нѣкого не було и окромъ Петра, нѣкто синхъ словъ не чувъ. Гриць зѣтхнувъ. Обернувъ ся зъ трудомъ горѣлицѣ, влѣпивъ очи въ стѣлу тай спровола процѣдивъ крѣзь абы:

— Ой кобы то... кобы то умерти... такъ якъ люде.

Лезавъ не рухомо на постели зъ очима звереными на стѣлу. Познати було, що вонъ думае щось богато, що всякій мрѣи спують ся ему по головѣ. Лице его прибрало супокійный хотѣ сумный выгладъ, слъзавыи очи блищали. Познати було, що вонъ давить ся и нѣчога не видить, бо цѣлыи занятый тымъ мрѣямъ. Петро сидѣвъ тихо, не рушавъ ся, бо бувъ переконанныи, що Гриць маритъ про щасте.

Не лишь каждый народъ мае свою бесѣду, але и кожда суспѣльна кляса мае хотѣ свое нарѣчіе. Не въ томъ рѣчь, якъ выговорюють слова, але якъ ихъ розумѣють. Для примѣру — слово: дѣмъ. При сѣмъ словѣ уявить собѣ чловѣкъ, що зрѣе у великомъ мѣстѣ, колькаа-верхову каменницю, а мужикъ нагадае собѣ низьку хату, соломою пошиту. Коли бы хтось уживъ сего слова такъ, что оно мало бы выкликати на слухачеви якъсь чуте, то иншого чутя зазнавъ бы чловѣкъ, что зрѣе у мѣстѣ, а иншого той, хто выховавъ ся на селѣ. Тай навпаки: каждый зъ нихъ розповѣдати-ме никакше за свои чутя.
Гриць хотѣвъ умерти, бо чувъ ся вже зайвымъ на сѣмъ свѣтѣ. Але хотѣвъ умерати такъ, якъ люде, не крадькы. Хотѣвъ розтати ся зъ родиноу такъ, якъ розтае ся послѣ празднику батько зъ родиноу, водданому на друге село: тобѣ тутъ жити, а менѣ тамъ; оставай ся здорова.

Гриць уявлявъ собѣ ту хвѣлю, коли слѣбшій чловѣкъ говоритъ до своей родины:
— Закличте менѣ сусѣдовъ, най попрощаю ся.

Вонъ уявивъ собѣ ту хвѣлю, коли сусѣды сходятъ ся до слабого тай слухають его уважно, наче того, що вже не належитъ до сего свѣта.

Гриць поставивъ себе на мѣсце того слабого и въ своѣи уявѣ проговоривъ до сусѣдовъ, що нѣбы стоялы коло его постелѣ:
— Сусѣды мои любыи та милыи! Прощайте менѣ! Може я вамъ котрому в гурне слово сказавъ, може я вамъ котрому зле дѣло зробивъ. Може я васъ котрого скривдивъ або образивъ або обмовивъ. Прощайте менѣ. Вже вы водѣ мене на сѣмъ свѣтѣ нѣ добра, нѣ зла не зазнаете. Прощайте менѣ, Семене!
— Най Богъ проститъ! — нѣбы Семень водповѣдае.
— И другій разъ.
— Най Богъ проститъ.
— И третій разъ.
— Най Богъ проститъ.
За каждый разъ нѣбы цѣлуе ся зъ Семеномъ по рукахъ.
— Тай вы, Иване, прощайте менѣ!
— Най Богъ проститъ! — нѣбы Семень водповѣдае.
— И другій разъ. И третій разъ.
Зновъ нѣбы цѣлуе ся зъ Ивановомъ по рукахъ. Тай такъ нѣбы розпрощавъ ся вже зъ усѣми сусѣдами. Сусѣды нѣбы сѣдають на олѣнь повагомъ и нѣбы дожидають, что вонъ далѣ говорити-ме. А вонъ нѣбы каже собѣ подати води, а водтакъ говорить:
— Заки ще живу, хочу зарядити своимъ маествомъ, бо я его зъ собою у грѣбъ не заберу. А васъ, любыи мои сусѣды, панове газды, просю васъ, абы сте были свѣдомыи, якъ я заряжаю своимъ маествомъ, абы водтакъ дѣти послѣ моего головы не сварили ся, чтобы по судахъ не тягали ся, чтобы не теряли марне працю на адука-товѣ. Той помѣрокъ подѣ горою водказую мойи найстаршой доньцѣ, Василинѣ. Тамъ буде зъ пов-

тора морга. Той помѣрокъ на ставищи водказую мойи другой доньцѣ, Еринѣ. Тамъ буде лишь моргъ, але за то лѣпше поле. Решту здаю на сына, на Николу: и хату и городъ и помѣрокъ подѣ сѣножатамъ. Мають мене за те по християнски поховати; на всѣ кошпа поносятся дѣти ровну часть выдатковъ. А ты, стара, тули ся при дѣтяхъ. Доки Никола малолѣтний и доки дѣвки не повѣддають ся, доти ты, стара, збираешъ полѣтки. А въ хатѣ маешъ сидѣти, ноки живота твого. Сыны мае тебе вдержувати тай похоронъ тобѣ справити, бо я ему найбільше водказавъ. По мѣи смерти, якъ дѣвкамъ лучатъ ся люде, воддавай ихъ тай воддѣлюю имъ пайки.
При сѣмъ словѣ Гриць нѣбы водчуваетъ, что найстарша донька, Василина, вже не дуже за нимъ жалуетъ. Тамъ, у серци глубоко, въ самѣмъ кутику, ворущитъ ся несвѣдомо въ неп бажане, чтобы дѣда довго вже не каравъ ся на сѣмъ свѣтѣ, чтобы пошовъ тамъ, куды справивъ ся. Однако зъ сего не выйде. Она мае на прикметѣ парубка. А парубокъ якъ учуе, что дѣда водказавъ ея помѣрокъ подѣ горою, то заразъ у пару недѣль засватае. Она воддѣлитъ ся водѣ менѣ тай стане сама газдувати.
Гриць нѣбы почуваетъ, что Василина такъ собѣ въ серци бажае, але се его не грызе. Ауже живый живе гадае. Вонъ радъ еще зъ того, что такъ е, бо водтакъ люде говорити-мутъ:
— Ади, Василина Грицева вже воддае ея. Тай не дивно. Небожчикъ липивъ маетоку тай дѣти мають на чѣмъ газдувати.
Отакъ то были Грицевыи мрѣи. Петро сидѣвъ тихо, чтобы ему тыхъ мрѣи не розогнати. Але Гриць не довго маривъ. Махнувъ рукою тай прошепталъ:
— Та що зъ того!

Гриць поставивъ себе на мѣсце того слабого и въ своѣи уявѣ проговоривъ до сусѣдовъ, что нѣбы стоялы коло его постелѣ:

— Сусѣды мои любыи та милыи! Прощайте менѣ! Може я вамъ котрому в гурне слово сказавъ, може я вамъ котрому зле дѣло зробивъ. Може я васъ котрого скривдивъ або образивъ або обмовивъ. Прощайте менѣ. Вже вы водѣ мене на сѣмъ свѣтѣ нѣ добра, нѣ зла не зазнаете. Прощайте менѣ, Семене!
— Най Богъ проститъ! — нѣбы Семень водповѣдае.
— И другій разъ.
— Най Богъ проститъ.
— И третій разъ.
— Най Богъ проститъ.
За каждый разъ нѣбы цѣлуе ся зъ Семеномъ по рукахъ.
— Тай вы, Иване, прощайте менѣ!
— Най Богъ проститъ! — нѣбы Семень водповѣдае.
— И другій разъ. И третій разъ.
Зновъ нѣбы цѣлуе ся зъ Ивановомъ по рукахъ. Тай такъ нѣбы розпрощавъ ся вже зъ усѣми сусѣдами. Сусѣды нѣбы сѣдають на олѣнь повагомъ и нѣбы дожидають, что вонъ далѣ говорити-ме. А вонъ нѣбы каже собѣ подати води, а водтакъ говорить:
— Заки ще живу, хочу зарядити своимъ маествомъ, бо я его зъ собою у грѣбъ не заберу. А васъ, любыи мои сусѣды, панове газды, просю васъ, абы сте были свѣдомыи, якъ я заряжаю своимъ маествомъ, абы водтакъ дѣти послѣ моего головы не сварили ся, чтобы по судахъ не тягали ся, чтобы не теряли марне працю на адука-товѣ. Той помѣрокъ подѣ горою водказую мойи найстаршой доньцѣ, Василинѣ. Тамъ буде зъ пов-

"SVOBODA" (LIBERTY.) Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the "SVOBODA" Publishing Co.

All communications should be addressed to:

"Svoboda" Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи в гроші просятъ высылати по адресу: То "SVOBODA" P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРГЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи "Свободы" можна достати слѣдуючі книжки:

Канадійска Русь

Написавъ Н. Дмитровъ Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки. Написавъ Бузько. Цѣна 10 цѣт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинівъ Ч. I. Написавъ М. Павлицъ. Цѣна 15 цѣт.

Конституція Сполуч. Державъ Півночнои Америки. Написавъ Ст. Макаръ. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія. Написавъ д-ръ Юліанъ Чука. Цѣна 10 цѣт.

(Продовжене зъ стороны першов)

лись, жиды, чтобы слушали, дають ихъ жидови въ руки. Отъ попросту чистый бизнесъ, бо зъ одной зъ дѣвчатъ грошѣ заберуть, а зъ другой еще жидъ заплатитъ и то добре...

Жидъ взявши такую дѣвчину, робитъ зъ нею що хоче, не дасть ѣсти, каже тяжко робити, якъ бы дѣвчина де-що говорила, то бе.

Така дѣвчина муситъ якъ невольниця у жиды робити, а якъ часомъ трафитъ ся, що хтось доведѣае про се, хоче ен взяти, то жидъ не заплативши анѣ зломаного цента, набе и выжене зъ хаты, а якъ дѣвчина сама о заплату упоминае ся, то каже, що водошле ен вездѣ до краю, якъ буде больше упоминати ся.

Но горше того якъ такую бѣдну дѣвчину, "siostry" або жидъ, дадутъ другому жидови, що тримае дѣвчину розпусту, де дѣвчину силомоць примушае жидъ на мерзкій дѣла. Тогда така дѣвчина забувае за Бога, родичей, церковь и мовъ звѣрина на все дивитъ ся обоятно; не пише до родичей и нѣкому не хочѣе признати зводки походить. Неодна рада-бъ ся зводкамъ достатись, но китрый жидъ не дасть.

Така дѣвчатъ на жалъ есть богато, а майже кожда силомоць на злу дорогу зѣстала притягнена. Маю на то готовыхъ богато примѣровъ, но не тутъ мѣсце про все описовати, се колись напишу при иншій способностии, тай подамъ имена и села тыхъ дѣвчатъ. Я хочу днесъ написати кѣлька словъ о томъ, чи бы не можъ якось бѣдѣ зарадити, чтобы дальше не дати загибати нашимъ братамъ и сестрамъ.

Посля моей гадки, дѣло можъ бы начати такъ: За народный дѣмъ въ Нью Йорку нема що и думати, бо нашъ люде за мало патриотичный, чтобы зложити такую суму, за котру бы можъ купити бодай лоты, бо въ Нью Йорку все дорого, але можъ бы наняти кѣлька станціи, якъ се мають другі народности. Такой станціи коштували бы 15—20 долларовъ мѣсячно и постаратись о позволене для агента, котрого бы пустили до "каси-гарды", чтобы могъ брати зводкамъ рускихъ эмигрантовъ. За грѣшъ зборнай о. Констанкевичомъ, можъ бы купити потрібный рѣчи до дому.

Дальше утримане дому части оплачалось бы само, а въ части, чтобы братства зарядили мѣжь собою кѣлька разъ до року колекту або балъ, зъ котрого бы часть грошей шила на эмиграційный дѣмъ. "Союзъ" водберавъ бы грошѣ и взагалѣ провадилъ цѣлу адміністрацію. Рѣчь се дуже важна и не повинна бы на нѣчѣмъ скѣнчитись. Для того теперъ всѣ братства най на своихъ рѣчныхъ мѣтингахъ добре роздумаютъ надъ тымъ и най подадутъ свою гадку въ той справѣ, а думая, що редакция "Свободы" помѣститъ публично всѣ такой гадки — тай и поодинокій люде най бы подали свою раду. Въ насъ есть вже така сила, абы бодай який-такой дѣмъ утримати. Подивѣть ся: Греки, котрыхъ майже найменше есть въ Америкѣ, а мають въ Нью Йорку церковь и агента для эмигрантовъ — лишь мы не маемо нѣчого.

Якъ хто не знае, а хоче знати о адресѣ своихъ знакомыхъ мешкающихъ въ Нью Йорку, най пише на адресу: 197 — 3-rd str., New York, City.

Викторъ Гладисъ.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ

Зъ LETHBRIDGE, ALBERTA.

Бѣдна то була годинька наша въ томъ старомъ краю. Та-жъ тамъ того панства намножила ся така сила, что и для нихъ вже мѣсяца не стас. Де ино якого заволоку-панка викинуть чи то зъ Россіи, чи то зъ Ирусь, то вѣнь нѣгде инде не поде ино до Галичины. Тамъ покаже ся передъ польскими панками, что ось то вѣнь який великій патриотъ, якъ натерпѣвъ ся за свой патриотизмъ, мусѣвъ утѣкати и инти до Галичины шукати охорону.

Не кажу, декотрі на правду мусѣли втѣкати задля своего патриотизма, але больша часть, то самы злодюжки, котры повтѣкали передъ карами, якъ ихъ ждали за ихъ вчинки. И такой патриотъ, якъ прійде до Галичины, то ему муситъ бути якось мѣсце, зъ чого бы могъ добре жити. То-жъ запыхають ними наилучшій посады, чи то по урядкахъ, чи де тамъ, а Русины, що вродились и выховались на той землі, мусятъ поти въ куть.

А якъ нема мѣсяца для такихъ патриотовъ, то польска шляхта, та проклята порода, творитъ новы якы уряды, чтобы заповнити ихъ голою. А топ голою на галлицкой Руси тѣма-тѣмечна. Треба бачити якъ то смѣте въ гору дре носѣ, вѣнь не то хлопа, але и каждого Русина не мае за нич.

Грѣмъ бы васъ вдаривъ, гадаю собѣ, та що я ту буду робити мѣжь тими лупиями, я нѣколи не обтрасю ся зъ той бѣды, взявъ пару центовъ въ кишенью тай гайда до Канады.

Не намавляю я людеи зъ краю, чтобы и они зробили такъ якъ я, я лишь кажу якъ оно було зѣ мною, а певно, чтобы-мъ зовѣмъ не радивъ заможнымъ газдамъ продавати грунта жидамъ або мазурамъ, а самымъ йти до Канады.

Якъ знасто то въ Канадѣ осѣдають люде на грунтахъ, але есть и такой, що йдутъ на роботу то до фермеровъ то зновъ деінде. Отъ я прішовъ до уголкоповъ въ Lethbridge N. W. T. Alberta. Для нашихъ братовъ въ Сполуч. Державахъ, а и ту въ Канадѣ буде цѣкаво знати, якъ ту иде работа. Мущу сказати, что добре, бо якъ-емъ ино ту прішовъ и доставъ работу, то робю день на день. Наверху за 9 годинъ дешной працѣ платили намъ въ лѣтѣ \$1.66 и \$1.80, а теперь робимо по 10 и 11 годинъ. Майнеръ мае водѣ тоны 40 цѣт., але всѣ приряды достасе ся водѣ компаніи дармо. Теперь мають повстати ту новы майны и треба буде больше людеи до работы. Хто бы зъ рускихъ людеи въ Канадѣ не маѣ теперь жадной работы, то най прійде — дѣстане работу, а и веселѣйше намъ буде, бо буде насъ больше.

Павло Дудра.

НОВИНКИ

Христосъ раждаетъ ся!

Всѣмъ предплатникамъ "Свободы" наша редакция жичитъ зъ широго сердца веселыхъ святъ рождества Христова!

Тымъ усѣмъ, що не заплатили больше якъ за два роки здержемо дальшу высылку "Свободы". Если надѣшлюте предплату, посылати будемо дальше.

Клопоты Американцевъ.

Немала баба клопоту — купила собѣ порося. Таке саме скоилось и зъ Американцами. Американскій капиталыста наважилъ ся мати въ своихъ рукахъ Филиппины, тай теперь мають зъ ними ще большій клопотъ якъ зъ самими Испанцами. Мешканцѣ тыхъ острововъ хотять доконче независимости своего краю, не складаютъ оружия, а противно лагодять ся до борьбы зъ самими Американцами. Теперь настѣла до Вашингтону депеша, что повстанцѣ заняли другорядне мѣсто Ильойлю, а на представлене американского генерала Отиса, чтобы устипили, водповѣли такъ: Повстанцѣ довог здобували Ильойлю и теперь зовѣмъ не думають уступати, что есть рѣчью зовѣмъ природною, бо-жъ борли ся за независимость. Повстанцѣ до теперь булп пріятелими Сполуч. Державъ, бо тѣ пріобрѣтали имъ независимость, але теперь положене змѣнилось, коли Американцѣ хотять заняти давнѣйше становиско Испанцевъ. Цѣкава рѣчь, якъ та справа скѣнчитъ ся, бо чтобы здавити цѣлковито повстанцевъ на те треба бы выслати до 100 тысячъ войска, а Американцѣ не згодились бы на те. Не меншій клопоты мають Американцѣ и на Кубѣ, де не можутъ привернути иорядку. Кубанцѣ, даючи волю свойй радности, что увѣльненъ зъ подѣ панованія Испанцевъ, нападаютъ на тыхъ, при чѣмъ не обходитъ ся безъ проливу крови.

Перламъ грозятъ крахъ.

Одѣнь природникъ вынайшовъ способъ зневолованія певного рода мушель вытворувати перла. Такой мушли выпухае ся маленьку кульчоку, котру она по якомъ часѣ облиное своимъ шлюзомъ такъ, что зъ того повстае красна перла. Сей вынаходѣ занепокоивъ не мало гандлярѣвъ перель.

Квѣтъ

на \$600, словомъ: шѣсть-сотъ дол., котры я низше иодписана отримала яко посмертне по моимъ мужу бл. п. Алексію Костяку зъ касы "Р. Н. Союза." Pitsburg, Pa., 27. грудня 1898.

Анна Костякъ.

СВѢДКИ: Павлицъ Андрей, Стефановичъ Микола.

Мормоны.

Помѣжь розличного рода вѣроисповѣданіями, котры ту въ Америкѣ мають повну свободу хвалити Бога послѣ своей думки, есть ще секта Мормоновъ, котры доущаютъ мѣжь своими членами многоженство. Подчасъ те перѣшнихъ выборовъ до конгресу выбрано посломъ одного Мормона пменемъ Робертса, котрый мае три жены. — Противъ того wyboru запротестували зъ усѣхъ сторѣвъ, кажучи, что Мормоны суть сектою неморальною изъ-за многоженства, а затѣмъ и Робертсѣ не повиненъ бути допущеный до конгресу яко такой. Робертсѣ забравъ голосъ въ свойй оборонѣ и своихъ одновѣрцевъ, кажучи, что вѣнь пояснитъ въ конгресѣ сю справу и тамъ ще покаже ся хто веде неморальне жите, однакъ мае надѣю, что американскій народъ якъ толерантний, не зважитъ ся на тое, чтобы зневолити его выкинути на брукъ двѣ жѣнки и въ нѣчѣмъ неповинный дѣти. — Цѣкава то буде справа.

Женщины въ Манілѣ.

Американцѣ, що повертають зъ филиппинскихъ острововъ, розказуютъ чуда про мешканцевъ въ Манілѣ. Манільскій женщины мають бути на причудъ гарны. Ози ихъ черны, огнисты, а волосе дове, сягающе стѣпъ. Те волосе есть старанно пещене: манільскій женщины мыють его часто мѣшанною зъ оливы, цитринового соку и олѣйку зъ цвѣтовъ, что растутъ на островѣ Люзонъ. Щоденно рано навѣтъ найубожша женщина купуе цвѣтокъ и прикрашае нимъ волосе на цѣлый день. Навѣтъ найбогатшій Манільскій не вживають капелюха, за те носятъ на головѣ послѣ испанского звычайу, коротковій наметки або рѣжнокоравній, едвабній хусточки, мерезаній мальовничо. Пончохъ не вживають, а на голій ноги вбувають ажуровій черевички, мерезаній золотомъ и сѣрбломъ. Майже всѣ, навѣтъ десятилѣтній дѣвчата, палятъ папѣроски и цигара.

Зъ Канады доносятъ

намъ, что зима того року тамъ досытъ лагодна — можна робити на дворѣ въ легкой загортцѣ.

Взыае помочи.

Д-ръ Г. Р. Болтеръ, муриновъ-лѣкаръ, выдавъ водѣву до всѣхъ муриновъ (эгрѣвъ) въ полудневныхъ стѣнтахъ, чтобы тѣ водозвали ся до всѣхъ европейскихъ державъ, абы тѣ въ имя людскости станули въ ихъ оборонѣ. Въ той водозвѣ говорить ся:

„Предложѣмъ справу 12 миліоновъ гнетеныхъ и крѣдженыхъ людеи, Англии, Нѣмечинѣ, Испаніи, Франціи, Россіи, Мексики, Турціи и иншимъ державамъ и пріемъ ихъ, чтобы ужили своего пріятелиского посередничества, въ имя людскости для звольненія муриновъ въ Сполуч. Державахъ, а певно щось зробить, чтобы положить конецъ тымъ насильствамъ, несправедливостямъ и нелюдяности, яко доущаютъ ся въ Сполуч. Державахъ взглядомъ муриновъ.“

Немила то буде справа для Спол. Державъ, котры въ имя людскости борони ся за другими гнетеными народами.

Клопоты Испанія.

Клопоты Испаніи не скончили ся зъ укѣнченіемъ войны зѣ Сполуч. Державами. Теперь Карліста, то есть пріклонники потомка давнихъ королѣвъ, Донъ Карлоса, сильно агитуютъ за тымъ, чтобы пануючу вѣнчату королеву усунути зъ трону, а на ен мѣсце посадити па тронѣ Донъ Карлоса. Хочъ испанское правительство заборонюе про те писати, то однакъ заграничій часописи доносятъ про те, что тамошне правительство заходитъ ся вязнати карлістовъ и выдобувае водѣ иншихъ зѣзнанія про ихъ планы и чинки. Невдовѣ сподѣють ся революціи.

— Не забувайте про складки на стипендіи для рускихъ хлопцевъ, що не ли-бѣ способности ити до высшихъ школъ ту въ Америкѣ. Подумайте подчасъ святѣ надъ тою справою и такъ заразъ зробѣтъ на ту цѣль колекту!

— Чи знаете, что слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза“ буде на томъ плейзѣ, где будѣ найболше членѣвъ? Чи хочете, чтобы у васъ була конвенція? Если такъ, то записуйте ся до „Союза“.

рѣдко стояли, якъ у лѣсѣ помѣжь дерева, тай тѣшивъ ся, что такъ богато людеи.

Геть на боцѣ стояла Семениха зъ Процихоу тай балакали.

— Вы були при Грицевѣ, якъ умиравъ? — запытала Семениха.

— Таже-мъ була. Але якъ конавъ, то-мъ не видѣла. Кажуть, лишь разъ хлипнувъ. То такъ стало ся на мѣ ока. Митеръ сидѣвъ коло постелѣ. Якъ Гриць мавъ конати, то Митеръ пытавъ ся его за нумера. — Скажѣтъ, каже, вуйку Грицю, якъ нумера. Вы теперь, вгадаете, та може выграемо на лѣтерѣи. Десъ вѣнь то то вынѣвъ изъ воська, что чоловікъ якъ конае, то вѣщунъ: може вгадати нумера.

— Чудасія! Та сказавъ який нумера?

— Ей, де! Чоловѣкъ якъ умирае, то вѣдай нѣчого ему не въ головѣ.

— Тай не признавъ ся до самои смерти, что умирае? — запытала ся Семениха.

— Нѣ.

— Тай до чого ему було таити ся? Таже очи видѣли.

— Та правда, кумо Семенихо, что не было чого, але се такъ уже, гей изъ зѣбжесъ. Якъ у даритъ слота зо двѣ недѣлѣ на покесъ, го чоловікъ знае, что зѣбоже мусѣло зрости ся. Але якъ хто прійде зъ поля тай скаже, что зѣбоже зросте си, то чоловікови такъ прикро, якъ коли бы першій разъ за того доведѣавъ ся. Такъ же и се.

— Але что передъ сповѣдею або заразъ по сповѣди не приповѣвъ ся?

— Грѣхи.

Сафатъ, першій богачъ у селѣ, куривъ за зятю люлюку. „Такъ куритъ смашно, якъ бы цырку савъ“ — говорили за него. Куривъ теперъ смѣло къ. Его достасе си въ той способъ, что зъ нѣшого поля краде ся листки тютюну тай не

сушитъ ся на сонци, бо теребилюльки вздрѣли бы, але сушитъ ся въ печи. Высушенный смажокъ задержуе зелену краску, за то вѣнь за легкой до куреня. Треба его впередъ у люльцѣ запечи, абы бувъ мѣцѣйшій. Сафатъ заговоривъ до Семена:

— Я втративъ сегодня работну днину. Въ мене такой работы, что де-де. Усе порозчивано. Михайло подслушавъ тай радъ бувъ, что мае нагоду хруневи въ печѣнки заѣхати.

— А тебе-жъ хто сюда кликавъ? Сиди дома та пазъ работы. Може хочешъ, абы тобѣ Грициха заплатила за днину?

Сафатъ засорумивъ ся:

— Вы чого хочете зъ мене, Михайла? Я не шю до васъ, то не кажѣтъ менѣ: дай Боже здоровле!

— То що, то что таке? — запытали довокола.

— Адѣтъ, люде, — говоривъ Михайло.

— Богачъ собѣ кривдуе, что втративъ днину черезъ похоронъ. Скиньмо ся, газды, по крейцерю на богача, бо вѣнь утратный.

Надѣйшовъ панотець и сказавъ коротеньку проповѣдь. Що мавъ зрештою за цѣяка богато говорити?

Колы рушивъ похоронъ, здрвали ся горобцѣ зъ буряну и зъ поплотыни. Жива, гамѣрлива, сѣра верета здоймала ся зъ берега Грицевого подѣвѣра и, наче гнана вѣтромъ, перелетѣла понадъ дорогу тай сперла ся за дорогою на крѣслатѣи, старой грушцѣ. Горѣшнѣмъ концемъ вхопила ся за вершокъ грушки, а долѣшнѣй подѣгнула, а потомъ цѣзла мѣжь гилемъ. Горобчикъ, якъ бы высипанъ зъ топ вереты, скакали по галузяхъ и цѣйрѣнкали.

Заразъ за деревцемъ ишла Грициха, подѣираючи ся палицами, тай ритмично голосила: — Господарю мой! На кою ты насъ покидаешь? На кою ты дѣти лишаешь дробній? За что ты

спѣвъ дѣка заглушавъ ся голосѣне. Василина ишла похнюилена, а Ерина плакала. Нѣколы фхавъ изъ заду за похоронѣмъ на соняшнику тай бивъ прутѣмъ заимпровизованого коня.

Сафатъ обозвавъ ся до Семенихи, что пріпадкомъ ишла зъ нимъ поручѣ:

— Адѣтъ, Семенихо. Котре широ жалует, то не вѣмѣ красно голосити, бо жалъ не дае. Таже то сердце красе ся. А котрому байдуже, то такъ приповѣдае, якъ бы на книжцѣ читало.

Всѣ жѣнки плакали. Кожда мабутъ нагадувала собѣ якуеъ свою журу тай плакала.

Проциха заговорила до Михайла:

— Ото лививъ дробній дѣти. Що зъ нимъ теперь буде?

— Пролетарѣ! — водповѣвъ Михайло, думаючи, что и Проциха муситъ розумѣти се слою.

Проциха здивувава ся и нѣково ѣи стало. На селѣ люде не знаютъ пытати ся, яке значѣне мае котре нове слово. Проциефъ здавало ся, что си память ослабла, коли не розумѣе Михайловыхъ словъ.

Задзвонили въ дзвоны. На селѣ дзвонитѣ галамаръ одною рукою тай черезъ выраву выдѣбувае зъ дзвонѣвъ якійсь акцентъ. Подставити подѣ голосѣ дзвонѣвъ яке небудѣ чотырскладне слово, то дзвоны говорити-мутъ то слово. Черезъ те, что Проциха вдумувала ся въ слово: пролетарѣ, здавало ся, что дзвоны такъ и говорятъ до ней: Пролетарѣ, пролетарѣ.

Водѣ церкви было видко цвинтарѣ. Усѣмъ бувъ зарослый деревьями. Помѣжь ними бѣлѣли ся кресты и крестики. Цвинтаръ заступавъ собою цѣлый виднокругъ водѣ сходу сонца. Часте, осѣине, голубе небо спускало ся надъ цвинтарѣмъ тай наче входило тамъ помѣжь дерева и кресты. Нѣбы за тымъ цвинтарѣмъ и не было вже нѣчого дальше на свѣтѣ.

Спѣвъ дѣка заглушавъ ся голосѣне. Василина ишла похнюилена, а Ерина плакала. Нѣколы фхавъ изъ заду за похоронѣмъ на соняшнику тай бивъ прутѣмъ заимпровизованого коня.

Сафатъ обозвавъ ся до Семенихи, что пріпадкомъ ишла зъ нимъ поручѣ:

— Адѣтъ, Семенихо. Котре широ жалует, то не вѣмѣ красно голосити, бо жалъ не дае. Таже то сердце красе ся. А котрому байдуже, то такъ приповѣдае, якъ бы на книжцѣ читало.

Всѣ жѣнки плакали. Кожда мабутъ нагадувала собѣ якуеъ свою жу

Зважь тое добре!

То я, та „Свобода“, правдива газета робучого люду, що тебе вивела з крапни темноты в духовой неволѣ.

- 1) Кождый Русинь подь арою утраты до своего до-рого имени повинен належати до „Р. Н. Союза.“
2) Если вже належишь до той організації, то якъ ты цирый Русинь, повинен ты намавляти другихъ лю-дей до вступленя. Будешь на хрестинахъ, весѣлю, въ салюнѣ чи при якій шпѣй нагодѣ, сейчасъ згадай за нашу руску организацию и не водчешь доти того чо-ловѣка, доки вѣнь самъ або и зъ дѣтми не вступить до „Р. Н. Союза.“
3) Если ты вже належишь до братства и до „Р. Н. Со-юза“, а вмѣшь читати по руски, то чому-жъ не пи-нешь до: То „Свобода“, Box 13, Mt. Carmel, Pa., щобъ тобѣ прислали руску газету „Свободу“? Адже-жъ то одинока руска газета, що заступае интересы рус-кого робучого люду въ А-мерицѣ.

4) „Свобода“ стоить рѣч-но лишь 2 доллара, а ихъ треба докочне заплатити, бо-жъ самъ знаешь, що ту въ Америцѣ даремщиною жиють лишь самы „бомы“, нѣбы американска пляхта. Якъ бы лучилось, що ты не вмѣшь читати, то запиши „Свободу“ а най тобѣ чи-тае твоя дитина, а самот-нымъ, то види до твого то-варшиа и послухай, що тамъ въ газетѣ написано, най вѣнь тобѣ перечитае.

5) Нѣчо въ свѣтѣ тобѣ не подобаеь якъ собѣ въ чѣмъ не засмакуешь. Можешь за-смакувати въ прици, въ май-ныхъ, або фабрицѣ, може тобѣ подобаеь забава, му-зика и т. д. Але не маешь ковати, що то за рѣсѣкъ для чоловѣка, якъ вѣнь за-смакусъ въ читаню книжокъ и газетъ. Ану, поспытай тыхъ, що вже въ томъ за-смакували, они тобѣ по ши-рости розкажуть зъ якою нетерпеливостю дождиють они приходу газеты. То нѣ-чимъ всѣ веселости — кажу тобѣ — лишь попробуй, а переконаешь ся.

6) Якъ увидишь лыкну-ти чарочку до салюну або будешь де въ гостяхъ, не торочь дурницъ про вѣры и пошѣвь, бо то на те саме выйде, якъ бы-еь зъ рѣки пересыпувавъ въ решето во-ду, але лучше бесѣдуй надъ тымъ, про що газета пише, розводьсь надъ своею до-лею, якъ бы оно могло бу-ти лучше, а те все, що тамъ зъ другимъ поговорить и вчуешь вѣдь нихъ (бо якъ больше людей, то все больше розуму), то якъ поедешь до своей хаты, розмѣркуй те все ще разъ, а тогдѣ сѣ-дай до столика и пиши до „Свободы“. Най люде зна-ють якъ хто що думае. А якъ-же хлопцѣ, я собѣ такъ мѣркую, що оно такъ по-винно бути.

— Американскій комисарѣ, шо радилъ въ Парижу надъ мировою угодою мѣжь Америку а Испанію, вже водѣхали до дому. Зарядъ желѣзницѣ давъ имъ окре-мый поѣздъ.

— Уже выйшла зъ дру-ку нова книжочка подь за-головкомъ: „Де-що про пра-ва и суды въ Сполуч. Дер-жавяхъ, а особенно въ дер-жавѣ Пенсильвенія.“ Цѣна на той книжочкѣ 10 цѣт., а зъ пересылкою 12 цѣт. — Кто замовить собѣ ту нову книжочку, най не забуде и за „Конституцію Сполуч. Державъ“, бо ты двѣ кни-жочки доповняють себе вза-ично.

Народвѣ приповѣдья и по-словацѣ:

- 1) Бодай жартовати, а не хорувати.
2) Безъ муки нема науки.
3) Будь добрымъ выслу-хачемъ, а будешь добрымъ оповѣдачемъ.
4) Власна хвальба не пла-титъ.
2) Вода все сполоче, лишь злого слова нѣколи.
6) Въ пригодѣ познавай пріятеля.
7) Гроко зароблю, солод-ко зѣвмъ.
8) Гѣсть першого дня зо-лото, друлого сѣбло, тре-тьего мѣдь, а четвертого до-дму ѣдь.
9) Головою стѣны не про-бешь.
10) Гора зъ горою не зѣй-де ся, а чоловѣкъ зъ чо-ловѣкомъ завсѣгды.
11) Давнй пригоды боро-нять вѣдь шкody.
12) Десять разѣвъ мѣрь, а разъ утнй.
13) Де тобѣ радй, тамъ рѣдко бувай, а де не радй, тамъ не заглядай.

— Нѣ разъ вже нашй пред-латники, шо належать до „Р. Н. Союза“ писали до насъ, щобъ мы для членѣвъ „Союза“ давали тунше на-шу газету. Зваживши ве-ликой клопоты, якъ бѣ зъ то-го выйшли для нашой ре-дакціи, бо-жъ она не знае всѣхъ членѣвъ „Союза“ тай ту втрату, яку-бъ мы могли черезъ те понести, мы рѣ-шили, шо на рѣкъ 1899 для всѣхъ буде однакова предплата т. е. \$2 на рѣкъ. Се грѣшь не великій для одного чоловѣка, а коли всѣ предлатники его за-платять, мы зможемо поболь-шити наше издавництво тай книжочки частѣйше будуть появляти ся.

— Давно мы вже не бачили „Свѣта“ газеты, вы-даваною Гр. Грушкою. Наше серденько вѣщуе якесь ве-лике нещасте, — мабуть згасъ по довгой а важкой журбѣ послѣ водѣзду до краю епископа Николая... Оно можъ було давно зно-хѣтти такой конецъ, бо той „Свѣтенько“ лишь мере-хѣвь, конавъ на нашихъ очахъ. — Вѣчная ему па-мять!...

— Въ мадярскомъ парла-ментѣ въ Будапештѣ сварятъ ся здорово мѣжь собѣ такъ, шо наследкомъ того вод-булось колька поединковъ помѣжь послама а министра-ми.

Чи памятаешь?... Чи памятаешь любо ще хотъ трохи. Коли разъ першій а тебе увидѣть?... Ты направилла рѣжени пошчохи а я „безгласный“ коло тебе сидѣвь.

Чи памятаешь любо, якъ усточка Твои рѣжени першій мѣвъ разъ Сказали: „Любю! Ахъ любю а тѣсточка Цукорка, фіги, ананасы...“

Чи памятаешь?... Охъ, ты вже забула, — Якъ свѣтѣнь мѣсца, якъ зѣрки моргалы; Якъ твоя пѣсня пташенъка ночула... (Що ек воробѣи вже давно сѣвѣлы).

Чи памятаешь, якъ ми у садочку Якъ два голубы коло себе сѣли. Якъ твоя мама дала намъ мисочку Малинь червоныхъ... а мы ихъ зѣли?...

Де-що цѣкавого.

— Дѣти въ Сполученыхъ Державяхъ зъуживають шо року льяльокъ за 45 мліо-новъ долларѣвъ.

— Въ Спол. Державяхъ естъ 47 хпнскихъ святыхъ.

— На Филиппинахъ же-такой рѣдь черепахъ, шо вы-лазять на вершокъ деревъ.

— Въ Спол. Державяхъ умирае рѣчно 1000 особъ на „delirium tremens“ (такий недугъ зъ цѣльства).

— Въ Голяндій матери кладуть до колыски ново-народженѣй дитинѣ чѣсокъ, соды, хлѣбъ и кавалокъ мяса.

— Декотря киты жиють вѣдь 300 до 400 лѣтъ.
— Серце чоловѣка бе о 10 разѣвъ менше на мину-ту, если той лежить а не стоить.
— Въ Ирляндіи матери опасують свои новонарод-женй дѣти поясомъ зъ своего волоса, щобъ въ той способѣ водогнати вѣдь нихъ веѣль-кой нещастя.

С М Ъ Ш Н Е

РѢЗДВЯНЙ ГОСТѢ.

Приѣхали до чоловѣка на РѢздва зять зъ дочкою. Ну, погостювали день, два и три и чотыри, и все сидять та и не ѣдутъ. Уже и Водо-хресте проминуло, мясиця наблжае ся, а они до дому и не думаютъ. Отъ чоловѣкъ тодѣ и прибравъ штуку... Пошовъ до отамана, побала-кавъ... Ото одного ранку снѣдають, а отаманъ подь вѣнокъ:

— А чи нема, — каже, — у васъ рѢздвяныхъ гостей?
— Та нѣ, нема... А хйба щѣ?
— Та такѣ и такѣ дѣло: наказы прійшовъ, щобъ за-берати.

— Нѣ, Богъ миловавъ, не-ма...

Пошовъ отаманъ, а батько:
— Ну, — каже, — дѣти, треба вамъ утѣкати!

Та якъ-же его утѣкати? Якъ побичуть, шо выѣздытъ рѢздвянй гѣсть, — лихо бу-де! И нараявъ батько, шо вѣнь ихъ у мѣшкахъ выве-зе зъ села, наче просо везе. Отъ, повлазили они у мѣш-ки, позавязувавъ вѣнь ихъ, поѣхали. Коли се отаманъ той (а батько та подпрохавъ его) стрѣнувъ ихъ:

— А ты што везешь? Чи не рѢздвяныхъ гостей?

— Та нѣ, се я просо...

— Де? осе? пытае ся о-таманъ та якъ урѣже цѣп-комъ по томъ мѣшку, де дочка, а тодѣ по томъ, де зять. Ты только терпѣть...

— Та отсе-жъ, — каже батько.

— Обидва? и сей, и сей?

— пытае ся отаманъ та зновъ лусъ, лусъ цѣпкомъ, а найпаче по томъ мѣшку, де зять лежавъ. Ото, якъ ще разѣвъ зо три урѣзавъ, пустивъ ихъ... Выихали за царину, повывазили зъ мѣш-ковъ.

— Отсе — говорить зять, — лихо рѢздвянымъ гостямъ! Ну, вже зъ роду теперъ не засиджусь!...

А батько только смѣвь ся...

НЕ ЕГО ВІНА.

— Пане будѣвничий, та стѣна пухае.
— То не моя вина!
— А чѣ-жъ!
— Лихихъ цеголь, незда-лого вапна, злои роботы и браку догляду.

ИЦКО СВАТОМЪ.

— Слухай Иване, чому ты не хочешъ женити ся зъ Мариною?
— Во она нѣчо немае.
— Дурный ты! Якъ вже-нишь ся зъ нею, то буде мати тебе.
— Ба правду кажешъ Иц-ку; теперъ то вже вженю ся.

ВЪ СУДѢ.

— Чи бувь ты коли ка-раный?
— А якъ-же, пресвѣтлый суде, бувь, бувь два разы жонатый.

ЗА ТРУМНОЮ.

— Вы тежъ певно зачп-сѣяли ся до пріятелѣвъ не-бѣжчика?
— Нѣ, я его на очы нѣ-коли не бачивъ.
— То чому-жъ идете на похоронъ?
— Иги... така гарна по-года...

Заплатили за „Свободу“ въ груднѣ 1898 р.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like ONOMEA, HAWAII, \$4.00; МТ. CARMEL, PA. 1.00; ВОРГАЧЪ ИВ. 1.00; MCADOO, PA. 1.00; КАПІТУЛА Д. 2.00; JEANESVILLE, PA. 2.00; СУДАНЪ АЛДР. 1.00; МАУФИЛДЪ, PA. 1.00; СТАФУРСКІЙ П. 1.00; ДАВИЛО П. 1.00; STUARTBURM, MAN., CANADA. 1.00; ПРИГРОЦКІЙ Н. 2.00; CORNING, N. Y. 2.00; СТОПЕНЬ ПЕТРО 2.00; ELMIRA H., N. Y. 2.00; ЛЕНАКЪ И. 2.00; КУРИЛА АЛ. 2.00; SHENANDOAN P. 2.00; СВАУЛЪ ГР. 2.00; TILLEY, AL., CANADA. 1.00; ШЕВЧУКЪ ТЕОД. 1.00; PASSAIC, N. J. 1.00; ЭДЖЕА КУАМА 2.00; SHAMOKIN, PA. 2.00; ДЪЗБОЕО А. 2.00; КАРЛЯКЪ Д. 2.00; НАСАЛГА СІАВЪ. 2.00; ENGLISH CENTER, PA. 1.00; СИДОРЯКЪ Д. 1.00; LANCASTER, N. Y. 1.50; МАКСИМЪ СЕК. 1.00; PITTSBURG, PA. 1.00; ГОРОЦАКЪ АЛ. 2.00; MUNHALL, PA. 2.00; ФИШЪ ПЕТ. 2.00; INDIAN ORCHARD, MASS. 2.00; ТУДУЙ В. 2.00; SOUDAN, MINN. 2.00; ЦЕЛИКЪ АНТ. 2.00; OSNOKSH, WIS. 2.00; ГРИЦЯНИНЪ ВОИ. 2.00.

За „Свободу“ належить ся заплатити!

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА

для робучого люду въ Сполуч. Дер-жавяхъ, Канадѣ и въ Бразиліи.

ВЫХОДИТЬ ВЪ МТ. КАРМЕЛЬ, ПА. КОШТУЕ НА РѢКЪ ДВА ДОЛЯРЫ.

Адресувати треба такъ:

То „Svoboda“

Box 13 MT. CARMEL, PA.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДЫ“

выготовляе дешево и скоро тикеты на балъ, выгравки, статуы и инши рѣчи, шо входятъ въ обсягъ друкарнѣ.

Кто має вже „Свободу“, най дру-гихъ намавляе до предплаты.

Lehigh Valley R.R.

In Effect Nov. 13, 1898.

Пасажерскы трени зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes-Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудня; а 12:28 и 4:40 по полудню. До Philadelphia и New York-y о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:40 по полудню. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до веѣхъ стаций въ окрестяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:42 до полуд. и 12:28, 4:40 по полудни. До Shamokin о год. 7:30, 11:30 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни. Экспресскы трени до Philadelphia и New York-y о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:40 по полудни.

Трени до Mt. Carmel. Зъ New York-y о год. 8:15 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:10 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:10 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:58 и 5:35 по полуд. Въ недѣлю о год. 2:58 по полуд.

Недѣльны трени до: Philadelphia и New York-y и до веѣхъ стаций между тѣми мѣ-стами о год. 9:12 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до веѣхъ стаций въ окрестяхъ вуглевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный трени зъ Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent. R. H. WILBUR, General Supt.

Hotel HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

Коло лигайского дѣпа естъ рускій готель, одинокий на цѣле мѣсто рускій готель.

Чистенько тамъ, всякій на-пон, якъ висна, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче пере-ночувати, звайде тамъ чисте лѣжки и чемну услугу.

Азу Русины! Чѣкъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутяхъ стояти?

HENRY FREY PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣр-ный портретъ, зайдй до того фотографа. Нераешь зѣ слобу зайдй зъ жѣнкою до него, дай ся зняти, а будешь маъ на цѣле жите памятку. Маешь ладну дѣтн-ку дай фотографувати у него, а будешь мати красной образъ. естъ у Васъ бра-тство, най зайдй до того фотографа, а вѣнь Вахъ зробить фотографіи и портреты, якъ хочете. — У него рѣзкородни фотографіи и портреты можна зямовити и то по дуже уагрывающей цѣлѣ. — За роботу гарантуе.

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлинъ и Некарда (Catlin & Nekarda)

309 Broadway NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправуе нагороду вѣдь компаній, если-бѣ котрого зъ работни-ковъ або убило або покаль-чло. Рѣвно жъ пріймае веѣ криминальный и цивильный жалобы.

Иванъ Захаріянь,

— P. O. Box 493. — HAZLETON, PA. —

Рукій рѣзбаръ и золот-никъ поручае ся веѣмъ цер-ковнымъ громадамъ. Рѣзъбы и позолочувания олтарей, иконоастасѣвъ и ин. выконуе совѣстно и дешево.

Котра зъ громадь будеу церковь, або прикрапуе ея, най удаеь ся до Ивана Захаріяня въ Газельтонъ, Пенн.

ПРО КАНАДУ! Кто-бъ хотѣвъ провѣдати докладно про Канаду — най напише до мене. — Самотный могли-бѣ достати тамъ роботу черезъ зиму, а на веснѣ вчасно могли-бѣ взяти ся до роботы на фармѣ. Пишѣть на адресу: Rev. N. Dmytriw, 57 1/2 4-th Str. TROY, N. Y.

Юліанъ Копыстьянскій (JULIAN KOPYTSYANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА. Перворядный салюнь рус-кій. — Найлучшй напитокъ можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розманитого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры. Спѣшѣть Братя Русины до своего братчика Юлька.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ НАЙНОВѢЙ-ШОЙ МОДЫ И НАЙЛУЧШОЙ РОБОТЫ УБРАНЯ ДЛЯ МУЖЧЫНЪ И ДѢТЕЙ И ЦѢПЦѢВЪ. Кто хоче набути всяке бѣле такъ верхне якъ и спѣдне, шапки, капелюхи и др. НАЙ ИДЕ ДО ВЕЛИКОГО СКЛАДУ P. A. STIEF-A 11, 13 & 15 North Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. У НЕГО НАЙЛУЧШІЙ ТОВАРЪ А ЦѢНА НЕ ВЕЛИКА.

ВЕЛИКІЙ И НАЙ-ТАНШІЙ СТОРЪ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО. W. J. Gable, Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. Другй дверѣ вѣдь почты. ИДѢТЬ ДО НЕГО. РЕСТАВРАЦІЯ И КА-ВЯРНЯ. * TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. наиротпѣвъ National Bank. Свѣдѣня, Обѣды, Вечерн. Въ кождѣмъ часѣ и можна достати такъ горячй якъ и зипный перекуски. Потравы прилагодженъ на европей-скій способъ, дуже смачно. Услуга шильна и солідна. Осѣбный покоѣ для родинъ. — Найлучшй випа, пива, ликеры, виски и веѣ можливы напитки. Цѣна дуже мала. Препоручае ся веѣмъ сю реставрацію, а передовеѣмъ пріявдваницю. Пишучий сей адвертай-сментъ ручить за Тромей-тера.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS Лазоръ Сиротяка. Lazor Sirotiak, 42 Washington str. YONKERS, N. Y. (Telephone coil 469 A.) Кто не знае Лазоръ Сиро-тыка? Вѣнь мае красну зарядженый сторъ, grosерню и бучерню.

Посылае грошѣ до веѣхъ ча-стей свѣтѣй шифкарты на най-скор-шій ливн. Продае такожъ шифкарты на най-скор-шій ливн. Кто пѣзь земляковѣ хо-тѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорозѣ до Сиротника и купить собѣ шифкарту у него а вѣнь водировадитъ его ажъ на шифт. Нащо давати ся здрѣати жидѣвскимъ а-гентамъ по Нью Йорку? Идѣть до своего!

СВЯТЫЙ ВЕЧЕРЪ.

Здае ся нѣколи въ житю ве забуду я того сумного святаго вечера, якій менѣ доведо ся провести.

Самъ, якъ звичайно, сидѣвъ я въ зимній хатѣ, одиженный якъ до подорожи, рукавицѣ на рукахъ и читавъ-печатавъ книжку тай же и на сонъ збиралось, хотъ була може осыма година на вечеромъ. Я знавъ, що нынѣ святой вечеръ, але вже вѣдь давна не знаходивъ я про него вспоминѣвъ, бо вѣдь давна той вечеръ нѣчимъ не рѣшивъ ся вѣдь прочихъ зимовыхъ довгихъ, вечерѣвъ.

Книжка выпала менѣ зъ рукъ и я хвилю сидѣвъ нерухома безъ думки; сонъ клеѣвъ очи и я почавъ засыпати. Снилось менѣ, що я въ рѣднѣмъ краю, помѣжъ рѣднѣмъ, на дѣдуку граюсъ малымъ хлопцемъ зъ другимъ дѣтмъ, а подѣвѣномъ колѣдники выдзвонюють церковнымъ дзвѣнкомъ. Дзвѣлка чимъ разъ чувъ я голосѣйше и голосѣйше тай вкѣнца я прокинувъ ся и почувъ, що хтось спльно дзвонитъ у моихъ дверей.

„До хорого, отче, Семанъ вмирае!“

Я протеръ очи, вхопивъ капелюхъ и вышовъ на двѣр. Морозъ тиснувъ сильный. Вѣтеръ здае ся повночній шипавъ лице и уха. Посланецъ розказовавъ по дорожѣ, що Семанъ прѣйшовъ зъ работы, обмывъ ся, сѣвъ до св. вечерѣ, впавъ на подлогу безъ памяти и теперъ вже не говорятъ до ладу, лишь словами кидаетъ и дуже стогне.

Менѣ жаль стало Семана. Я его любивъ, вѣнь бувъ працьовитый, тихий, чесный чоловѣкъ.

Мы зблизились до хаты. Обширна свѣтлиця, яно оевѣчена, огрѣта до неможливости, на серединѣ столъ закрытый бѣлою скатертю, на столѣ заставленый, майже не руханъ св. вечерній стравъ. Жѣнка Семана зъ заплакаными, червоными очима стояла конецъ стола, а щось зъ 7 дѣвчатъ-бордигерокъ поуставлялись по подѣ сѣны и дивились перестрашенными очима на мене, мовъ бы благали, щобъ те нещасте, яке на самый св. вечеръ влучило сей спокѣйный дѣмъ, вѣдвернути. Въ бѣчнѣй, вузенькѣй спальни тяжко стогнавъ хорый Семанъ.

Я сканувъ свое тяжке пальто, огрѣвъ руки при жарѣчѣй вѣчи и удавъ ся до Семана, щобъ его выповѣдати.

По 10 минутахъ я бувъ готовъ. Такихъ людей, якъ Семанъ довго не сповѣдае ся. Вѣнь не вкравъ, не робивавъ, вѣчѣмъ лихого не вдѣвавъ, хѣба по пейдѣ деколи напивъ ся и то не часто. Вѣнь бувъ робѣтникъ-праведникъ, якихъ богато богато помѣжъ робучимъ народомъ находить ся.

Семанъ хотѣвъ исповѣдати ся передъ всѣми присутными людьми, передъ своєю жѣнкою, передъ своими дѣтми, передъ тыми сподешеными дѣвчатами, котрыхъ вѣнь вважавъ якъ бы свою рѣдню. Вѣнь присутный приступили близше, я сѣвъ на край лѣжка, жѣнка взяла Семана за голову и вѣнь тяжко вѣддыхаючи такъ почавъ оговѣдати:

„Гриховъ на моеи душѣ великихъ нема, але щось тамъ ихъ е, та най знають вѣвъ, най я на другий свѣтъ нѣ себою не забираю. Не хочу, най не давятъ мене, бо ще тяжше бы умirati, Я малымъ ще хлопцемъ ходивъ зъ нѣньомъ по свѣтѣ. Уже малый, худый, слабый плечѣ двигали бочѣвку. Всюды мы ходили и по Россѣи и по Угорцинѣ. Якъ нѣнью померли я вже бувъ парѣбачкомъ, 18 лѣтъ менѣ було. Зайшовъ я бувъ ажъ до Банату и зъ вѣдтамъ поѣхавъ зъ другими до Америки. Гадаю собѣ: чою менѣ вертати домѣвъ? Няня нема, мамы нема, нѣ сестры нѣ брата, а та хѣжа, що валить ся и безъ мене до якогось часу постоитъ, а звалить ся, та, я ея не поможу. Тай пошовъ я до Америки. Тому буде вже або 18, або 19 рокѣвъ. Робивъ, тяжко робивъ, то по майнахъ, то по желѣзныхъ фабрикахъ тяжко працьовавъ. Десъ по 4 лѣтахъ, здае ся, якъ я вже прибрывъ 12 стѣвокъ, скорѣло мене псдвигити ся на рѣдне село на ту стареньку хату, що валила ся. Я вымѣнивъ шифкарту и поѣхавъ. Привѣздаю, хатина ще стоить — пустоко стоить — гробы родичѣвъ позаростали буряномъ, сумно — тяжко! Нѣймивъ я Сл. Божу, кушивъ свѣтла до церкви, выполовъ бурьянъ на гробахъ, поставивъ св. кресты и лекше стало. Въ между вѣдь моеи хатны трафлявъ ся грунтъ купити. Якъ почали намовляти, якъ почали договарювати, мене скорѣло и я купивъ, звичайно, кавалокъ землѣ ласарѣчь для бѣдного сирѣты. Кушивъ я той грунтъ, поправивъ хату и хочу жени ти ся. Идуть за „позвопствомъ“ для моеи жѣнки до старѣства (она була сирѣта) а тамъ пытають, хто зъ нею женити ся? Кажуть той, а той. Паны глишь въ книжки, а я рекрутъ. Прѣйшли ще таки той самои ночи жандармы, закували и повели до мѣста, подорожѣ штуркнувъ мене жандармъ колькою въ груди, даремнѣсенъко, тай по нынѣ чую я въ грудяхъ, якъ бы горячий камень все пече и пече, а нынѣ то вже таки огнемъ пекучимъ пече, тай здае ся и то смерть моя.... Не довго я служавъ при томъ проклятомъ войску, щось зъ 4 мѣсяцѣвъ. Таки варты втѣкъ та не знаю, чи Богъ мене за те не покарае. Прѣхавъ до Америки, прѣхала и дѣвчина, отъ тота моя жѣнка, робили мы, працьовали, а мене все въ грудяхъ пекло и пекло. Той грунтъ, що я споминавъ и записавъ на вуйка. Тай наплативъ ся я за него наплативъ, що заробилисьмо обоє то шлемо и шлемо то на податки, то на процесъ. Покажи жѣнко рецѣпки!“

Жѣнка принесла рецѣпки, я почавъ перечислювати, а Семанова жѣнка отирала хорому горячий потъ зъ чола. Тихесенько стало въ хатѣ, лишь двоухъ малыхъ хлопчикѣвъ перешептовали ся зъ тиха въ кутину коло деревця, мабутъ и они сараки вѣдчували, яка вѣжна хвиля наступае въ ихъ житю. Я числивъ ихъ маетокъ, тяжку працю ихъ родичѣвъ.

„Чотырнадцатъ стѣвокъ послалисте“ — и вѣдзвавъ ся.

„А на двѣ стѣвки загубилемо рецѣнку“ — додава жѣнка.

„Мы процесовали ся, — почавъ постогнуючи Семанъ, — зъ вуйкомъ, бо не хотѣвъ грунтъ вѣддати. Нивѣтъ жѣнка ѣдила, була тамъ за рѣкъ и зъ великою бѣдою таки запитаблявали грунтъ на себе. Або то можна всю розповѣсти, по то дѣяло ся? Та на що и розповѣдати, то вже минуло ся. Той грунтъ и тотѣ рецѣнки, то цѣлый мой маетокъ — бѣльше ничъ немаю.“

Тяжко застогнавъ Семанъ, слезы залили его горѣчючий очи, обернувъ ся на другий бѣкъ и тихенько сказава до жѣнки:

„Прикличь дѣти.“ Жѣнка припрѣвала два хлопчики въ рокахъ вѣдь 4—6, посадила на лѣжку, а Семанъ на силу поднявъ голову и придавленымъ голосомъ вѣдзвавъ ся:

„Вѣчьтѣ ся дѣточки псыма, ходѣтъ до школы, працьуйте въ Америцѣ, не забувайте своего — чуже шалѣйте, будьте чесными людьми, а не будете такъ бѣдѣти, якъ я.“

Хлопчики кинулись на хорого батька, почали пестити ся, цѣловати и заплакали, голосно заплакали... Вѣвъ мы тихо заплакали, ревно заплакали.

„Жѣнко, грунтъ, щобъ ся продала по моеи смерти“ — вѣдзвавъ ся на силу Семанъ, почавъ тяжко вѣддыхати, вже слова не промовивъ.

На другий день зѣветили мене, що Семанъ на самѣ св. вечеръ померъ.

Песторъ Дмитровъ.

ЖИТА СВЯТЫХЪ. Молитвословы, Катехизмы, Библия, Вукваръ, Календаръ, Сивѣшники, Св. образы и други старокраевы

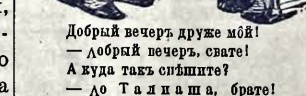
РУСКИЙ КНИЖКИ ПРОДАЕ — руска читальня — въ Олифантѣ.

Адресуйте: Rev. J. J. ARDAN, Box 13 — OLYPHANT, Lack. Co., Pa.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКИЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ.

246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко руской цѣлѣбни.

Добрый вечеръ, друже мой! — Добрый вечеръ, свѣте! — А куда такъ спѣшите? — До Талпаша, брата!

Що за Талпашъ? Звѣдикъ вѣнь? — Та-жъ крапль пашъ милый — У него всѣ Русины — Подкрѣпляютъ силы!...

Що за бригада я пиво тамъ? — Обходите ся файно! — Обслуге якъ братамъ! — Тилько надзвычайно!

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокій лѣкаръ, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякій хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незарѣванный лѣкаръ въ справахъ положничихъ.. Говоритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

СЛАВЯНСКИЙ САЛОНЪ.

Викторъ Велюшъ, 101 Morris str. JERSEY CITY, N. J.

Поручае свой густовно урядженный салонъ землянкамъ. Все свѣжій напитокъ а то: пиво рѣжнородного сорта, якъ I ageer, пильзеръ (ампортованный зъ краю) Rochester, Ale, виска, темперъ и лѣкеры наилучшого рода, вина дуже добры, краевый и заграничній и всѣ минеральны воды, добры цѣгара. Есть тамъ Pool Room (простора и хороша водновлена бѣлардова сала — на мѣтинги и забавы).

Услуга чѣмна и солидна. — Шляпки велики помимо дорожѣй.

СВОЙ ДО СВОГО!

Ефремъ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокинѣ, Па. — РУСКИЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другі напоѣ все свѣжій и наилучшого гатунку. Услуга чѣмна и солидна. Склянки великы и малы послѣ вѣдѣды.

Люде! Уже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

Руска бучерня. — RUSSIAN MEAT MARKET — OLYPHANT, PA. КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинъ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна.

А отъ погляньте! Тамъ въ Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣнь свѣже, добре, тѣне мясо всякого рода. Розвозитъ въ часъ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте вѣдь него купувати мясо, а певно не пожалуете!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 43—45 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. — коло дѣна —

мае салонъ, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ нота ромомъ, тожъ хто потребуе повномочія або мае яку грунтову справу въ старѣмъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жъ каждый знае Лембика, най иде до него.

Dr. S. Blumberg, 1707 Carson str. РИТТВУДЪ, ПА.

Каждый то знае, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, который покѣнчивъ свои науки въ старѣмъ краю. Д-ръ Блумбергъ вывчивъ ся за лѣкаря на универзитетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державный въ Филадельфи о-сѣвъ въ Питтсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайдѣ до него, заразъ выздоровѣе!

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.

Вышайше такожъ керичи на похороны, хрестини и весѣла по дуже низкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся въ потребѣ до него.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскы и звичайны можна купити.

Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и беспечно

Продае шифкарты.

Не вѣдь нынѣ уже знаютъ люде солидного Ивана Глова.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ld. — ВЪ — Shamokin, Pa.

327 Shamokin st. Наибольшій рускій компанічній сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумныи Русины належать до той компаніи, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджае нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO. въ READING, PA.

ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырѣбляе 25,000 бочокъ мѣсячно. Пиво одного зъ наилучшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣольне вѣдь всякихъ примѣшкѣвъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды одной и той самои доброты и прѣемного смаку и есть споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырѣбляе въ наилучшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салонѣсты и приватныи родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Доволѣтвѣ практикѣ дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успешно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой вырѣбляютъ ся дуже добры и помѣщи лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околицѣ знаютъ добре Шлюпаса!

РУСКИЙ САЛОНЪ Петра Серафима „на поѣвъ мѣстѣ“ въ Шамокинѣ, Па.

Где ятъ где, але у Серафима то уже можъ наилучше забавити ся а и порядку склянку пива выпити. Кто у него лишъ разъ бувъ, не хоче больше нѣгде поити, только до него. Мае такожъ файну тѣлю, где можна вѣддыхати мѣтинги, а и погачевати собѣ.

Хочешъ мали „good time“ иди до Петра.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы маеть денеже право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ знаныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вильяма Вокелека, въ Скрантонѣ. Вѣнь за лагоджуе всякы справы въ кортѣ, а и сторокраевы и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его тагій: W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Продажа русскихъ экзевжѣ бѣлолетка.

Хочете купити собѣ книжку, яку лишъ загадите, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣтъ на адресу: A. Wasserman, 23 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

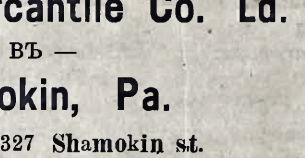
У него можна достати розмѣити словари и подручники до науки англійскои языка и фотографии славныхъ людей. — Вѣнь такожъ опрѣвляе книжки дуже танько и добре.

O. Murdza & Bro's 46. Second st. MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЯ. Сторъ заосмотреный въ наилучшій товары, спровадженый вѣрность зъ наилучшѣхъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрѣе въ живности. Продае такожъ оляги майнерскы и посылаетъ грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и беспечно.

Свой до своего — а до чужого не тѣль са. Жидѣвъ онипайте зъ далека!

Гавриилъ Малинякъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры наилучшого гатунку. Братя! замовляйте у своего!

КАНЦЕЛЯРИЯ АДВОКАТСКА.

Юлианъ Чупка. Полагоджуе всѣ справы судовыи въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галициѣ. Полномочія. Розмовити ся можна по руски. Посытати ся або писати подѣ адресою: Julian Czupka, L. L. D. 44 BENNET BUILDING, WILKESBARRE, PA.

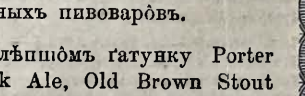
WILKESBARRE, PA. Въ недѣлю можна розмовити ся зѣ д-ромъ Чупкою въ его помѣшканю 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

MT. CARMEL — ЧИТАЙТЕ!

Хочешъ ѣхати на прохѣдъ? Маешъ хрестини? — Справляешъ весѣле? Потребуешь погребника? Вѣ тыхъ всѣхъ выпадкахъ удавайте ся до: C. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Mt. Carmel, Pa., а вѣнь обслужать васъ совѣстно.

Іосифъ Пейко

рускій готельничъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКИНѣ, ПА. Запрѣвляе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру виску. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейки. Чекаешъ на стрѣткарю, зайдѣ до Пейки, а нѣколи не змѣстуеть, бо кара иде попри самѣи двѣрѣ.

Въ тыхъ всѣхъ выпадкахъ удавайте ся до: C. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Mt. Carmel, Pa., а вѣнь обслужать васъ совѣстно.

Іосифъ Пейко

рускій готельничъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКИНѣ, ПА. Запрѣвляе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру виску. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейки. Чекаешъ на стрѣткарю, зайдѣ до Пейки, а нѣколи не змѣстуеть, бо кара иде попри самѣи двѣрѣ.

Хочешъ мали „good time“ иди до Петра.